

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 йил 11 декабрда асос солинган

2020 йил – Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни
ривожлантириш йили

ИЛМ-ФАН ВА ЗАМОНАВИЙ ИННОВАЦИЯГА ТАЯНГАН СОҲАНИНГ ИСТИҚБОЛИ ЁРУФ

**Тошкент ви-
лояти ҳоки-
ми Рустам
Холматов
Ўзбекистон
Республикаси
Фанлар Ака-
демияси ака-
демиклари,
олимлари ва
тадқиқотчи
ёшлар билан
учрашиди.**

Очиқ мудоқот, самимий сұхбат, ўза-
ро фикр алмашиб руҳида ўтган мазкур
учрашувда вилоятимида ташкил эти-
либ, бутунги кунда фаол иш олиб бора-
ётган мева-сабзавотчиликка ихтисос-
лашган агрокластерлар раҳбарлари,
туман ҳокимлари ҳам қатнашди.

Фанлар Академияси тасарруфидаги Генетика
ва ўсимликлар экспериментал биологияси инсти-

тути лаборатория мудири Баҳтиёр Расулов бир
нече йиллардан бўён қишлоқ ҳўжалиги экинлари
ҳосилдорлигини оширишга мўлжалланган лой-
иҳа устида иш олиб бормоқда. У раттган ишлан-
ма айни пайдо қишлоқ ҳўжалиги фаол қўлла-
нилмоқда. Мудоқот давомида Баҳтиёр Расулов
Тошкент вилояти ҳокимига ўзи иктиро қиль-
ган қишлоқ ҳўжалиги учун ишланмаларини
худудда жорий этиш таклифини билдири.

2

Халқимиз миллий юқосиши ва миллий тараққиёт-
нинг янги босқичига қадам кўйиган ҳозирги вақтда бар-
ча эзгу қадрият ва анъаналаримиз қатори Наврӯз бай-
рамининг ҳам ҳәйтимиздаги ўрни ва аҳамияти тобора
ортиб бермоқда.

Айниқса, ушбу қадимий байрамнинг руҳи ва фал-
сафасида муҳассаса бўлган яшириш ва янгиланиш,
яҳшилиқ ва бағрикенглиқ, табииятни асрар-авайлаб,
домми у билан ўйғун бўлиб яшиш каби ўлmas ғоялар
буғунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаёт-
сан кен кўламила испоҳотларнинг асосий максади ва
маъно-мазмунига ғоят ҳамоҳанг эканини таъкидлаш
помиз.

Халқимиз асрлар давомида катта шуду хурраник
билан нишонлашада келалтади. Бирлашган Миллат-
дар Ташкилоти томонидан ҳалқаро байран сифатида
белгиланган Наврӯзи оламнинг ана шундай бекиёс
аҳамиятини ҳисобга олиб ҳамда байёни янги Ўз-
бекистоннинг демократик қиёғаси, обўр-эътиби
ва нуғузига ҳар томонлама муносиб тарзда ўткази
максадида:

1. 2020 йилги Наврӯз умумхалқ байрамига тайёр-
гарлиқ кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкил кўмита
таркиби иловага мувоғиқ тасдиқланси.

2. Мазкур концепцияни дастурни тайёрлашада бар-
ча тадбирларни томонъода умумхалқ сайиллари ва ту-
манлар, қишлоқ ва овулларда умумхалқ сайиллари
шаклида юқори савидаги нишонлаш бўйича “Наврӯз-
зинг – янги кун, янги давронинг муборак, жонажон
Ўзбекистоним!” деган бош гояни ўзида мужассам эт-
ган Наврӯз умумхалқ байрамини ўтказиш концепция-
си ва ташкил-амалий, маданий-маънавий ҳамда
тарбигот-ташвишот ишлари дастурини бир ҳафта муд-
датда ишлаб чиқсан ва амалга оширисан.

3. Мазкур концепцияни дастурни тайёрлашада бар-
ча тадбирларни томонъода умумхалқ сайиллари ва шо-
диёнаси сифатида ўтказиш, уларда кенг ҳалқ омма-
сининг фаол иштирок этишини таъминлаш максадида
кўйидаги масалаларга алоҳида эътибор қартилсин:

Наврӯз кунларида инсон ва табиат ўртасидаги ўй-
гунлик, она заминга меҳр ва эътибор яққол ўз ифодаси-
ни топишни кўрсатиб берадиган, атроф-муҳитни,
унинг неъматларини асрар-авайлаб, буғунги тинч
ҳаётни қадрлаб, шукроалик тўйғуси билан яшашга
даъват этадиган маънавий-маърифий тадбирларни
уюштириш;

сунгти йилларда мамлакатимизда амалга оширила-
ётган кенг кўламили демократик испоҳотлар, ҳалиқимиз-
ниң ҳаёт, қалба ва онгда юз берадиган икобий ўзга-
шашарни Наврӯзининг азалий қадрият ва анъаналарига
ҳамоҳанг тарзда, таъсирлануслупларда ифода этиш;

барча шахар ва қишлоқлarda ташкил этиладиган
байран тадбирларида, оммавий ахборот воситаларида
Наврӯз байрамининг тарихи, ҳар бир худуд аҳоли-
си ўртасида уни нишонлаш билан боғлиқ урф-одат ва
антаналарнинг моҳитни ва аҳамиятини көртиши;

халқимизга хос бўлган меҳр-муруvуват, ахиллик ва
ҳамхижатлик фазилатлари асосида нуроний кекса-
ларни ҳар томонлама эъзозлаш, қўмакка муҳтоҳ ин-
сонларга бегарас ёрдам берисан билан боғлиқ хайрия
тадбирларини амалга оширисан;

5. Мазкур қарорининг ижорасини назорат қилиш ўзбекистон
Миллий ахборот агентлиги, “Дунё” ахборот
агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларида
Наврӯз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва
уни ўтказиш бўйича амалга оширилаётган ишларни
маслаҳатчиси А. А. Абдуваҳитов зиммасига юклансин.

рининг Наврӯзни нишонлашга оид урф-одатлари,
анъана ва қадриятларини кенг намойиш этиш;
ободлик ва фарононлик рамзи бўлмиш Наврӯз
байрами арафасидаги шаҳар ва қишлоқлarda, махал-
лаларда умумхалқ ҳашарлари, кенг қамровли обод-
ончилик ва кўкамламзорлаштириш ишларини ташкил

етиши;

тадбирлар бўлиб ўтадиган жойларда хунарманд-
чилик кўргазмалари, китоб растлари, кўчма савдо
дўйонлари, кўклам таомларини тайёрлаш ва уларнинг
садвоси ташкил килиш.

3. Қоракалпогистон Республикаси Вазирлар Конга-
ши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимилари:

а) бир ҳафта муддатда қўйидагиларни назарда ту-
тубига Наврӯз умумхалқ сайилларини ўтказиш бўйича
чора-тадбирлар дастурларини ишлаб чиқсан ва тас-
дикласин;

Наврӯз умумхалқ сайилларини ўтказиш бўйича
асосий майдонлар, хиёбонлар ва кўчалар белгилаш,
уларни миллий услубда байрамона безатиш ҳамда
саҳнларни ўрнатиш;

жойларда бўлиб ўтадиган умумхалқ сайиллари
макаллий фольклор гурухлари, бадиий ҳаваскор-
лик жамоалари, цирк санъати вакиллари, оиласий
ансамбллар, баҳшлар, шоирлар, шунингдек, профес-
сионал ижоричалар ва истеъододли эстрада артистла-
рини кенг жалб этиш;

байрам тадбирлари доирасида ҳар бир худудга
хос бўлган ҳалқ ўйинлари, томошалар, кўргазмалар
ва мусобакаларни ўтказиш, баҳорий таомонларни
саҳнларни ўрнатиш;

б) байран дастурларини ва оммавий томошаларни
ни тайёрлашда, кўчалар, хиёбонлар ва майдонларни
безатища катта маҳорат ва тажрибага эга бўлган
сценарист ва режиссёrlар, ижодкорлар, композитор
ва бастакорлар, балетмейсторлар, саҳна рассомлари,
истеъододли ёш ижоричалар, фольклор санъати вакилларидан
иборат ижоричаларни ўтказиш;

в) байранга давлат қўмитаси билан бирга лиқандан
тадбирларни ўтказиш бўйича ташкил кўмита ишларни
шаклида ишлаб чиқсан ва амалга оширисан.

б) тадбирларни ўтказиш бўйича ташкил кўмита ишларни
шаклида ишлаб чиқсан ва амалга оширисан.

4. Белгилаб қўйилсинки, ўтказиладиган байрам
тадбирлари:

Тошкент шаҳрида республика бюджети ва Тошкент
шаҳар маҳаллий бюджети маблаглари ҳисобидан тенг
ушулашада;

Қоракалпогистон Республикаси бюджети ва вилоят-
ларда маҳаллий бюджетлар ҳисобидан қолпанди.

5. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, “Дунё” ахборот
агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларида
Наврӯз умумхалқ сайилларини ўтказиш бўйича
хорижий ташкифини амалга оширисан.

6. Мазкур қарорни назорат қилиш ўзбекистон
Миллий ахборот агентлиги, “Дунё” ахборот
агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларида
Наврӯз умумхалқ сайилларини ўтказиш бўйича
хорижий ташкифини амалга оширисан.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2020 йил 3 марта

ЗУЛФИЯНИНГ ҲАҚИҚАТЛАРИ

Баҳор байрам-
дари эшик қоқи-
ти туриди. Унинг
ташрифи ўзбекнинг улуғ шоирави Зулфияхоним тавал-
дауд ила бошланди. Ҳадемай юртимизнинг энг фаол ва
истеъододи қизларига Зулфия мукофоти тоширилади.

Зулфия номидаги давлат мукофоти. Кулоқка ўта жарангдор эшилтилди. Баз-
зи опа-сингилларимиз унинг факат мана-
шу жарангдор номи учунгина ҳаракат
қўйса, аксарият қисми чиндан ўз номзод-
дининг лойиклигига ишонади. Бу ишонч
ва ҳаракат тўхнашганджоидар юрт ва шахс
манфаатлари ҳам юзлашиби бор гап.
Аслида, ҳақиқий етук кадрларга ҳеч қандай
мукофотнинг кераги йўк, улар шусиз
ҳам ҳалқа беминнат хизмат кўрсатаве-

ради, деган гапларни кўп эшига-
миз. Бўлса бор-
диз, бирок унда мукофот-
лар нега таъсис этилган? Фақат
обруқарастлар учунми? Асло! Мукофот
раббатdir. Мукофот биз сенинг меҳнат
килдиганларни биламиш, кўриб ту-
рибизиз ва сенга ишонамиз, дея ўша
фаол қизларга берилган далададир.

3

Бола боғчага бориши керак! Охирги
яқдил фикр – шу! Бошқача бўлиши мум-
кин ҳам эмас. Боғчага боргани ва бормаган
бала ўртасидаги тағовутни, албатта, Прези-
дент тушунтириб бериши шарт эмас.
Шундай экан, мутасаддилар мактабача
таълим соҳасига муносабатни батамом
ўзгартаришлари лозим.

“Пешонангдан ўпай десам, пешонанг йўқ...”

ёхуд қизгалдоқ
сайлига тақлифнома

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда 2020/2021 ўйидан бошлаб республика олий таълим мусасаларига ўкув йилини давомида тенг уларнадар камида тўрт мартобада ўқиши учун тўловларни амалга ошириш имконияти тақдим этилишини таъминлаши маълум қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилган маҳали «Мактабгача таълим энди ҳалқ таълимни оталигидаги соҳа(ча) эма-а-ас...» деб суюнганлар кўп эди. Афсуски, улар мамлакатда бу борада инқилобий ўзгаришлар амалга оширилаётган чонда ҳам айрим жойларда соҳа ҳамон эски ҳаммом, эски тос ҳолида қолишини ҳисобга олмаганлар. Йўқса,

мамлакат худудидаги қайсиdir қишлоқнинг қаровсиз bogchasi эмас, viloyat markazining

марказий кўчасида жойлашган мактабгача таълим ташкилотининг аҳволи бундай аброр

холга тушмасди. Ҳа, гап Нурағон шаҳри, «Чигириқ мажаласи, Тошкент йўли» кўчаси, 21-йчалида жойлашган Нурағон шаҳар мактабгача таълимни таҳсислашади.

Богчанинг кўча юзидаги девори бунча баъланур урзиган бўлмаса, деб хеълга чўмман. Баъланур девор ортида хароба боғча кўринмасин, деган ниятида шундай қилинсан бўлганинни эҳтимолдан ҳоли эмас.

Бундан салкам 70 йил муқаддам курилган ўшбу муассаса замонасининг энг одди боғчаларидан эди.

3

ТҮГРИ ОВҚАТЛАНИШ МАДАНИЯТИ

УНИ КИМ
ҚАНДАЙ
ТУШУНАДИ?

Долзарб мавзұ

Жаңон Соғлиқни Сақлаш ташкилотининг маълумотлари кўра, сўнгги йилларда аҳоли ўртасида юрак қон-томир, организмда моддалар алмашинуванинг бузилиши, ошқозон-ичак, асаб тизими, суяқ, бўғим, мушак ва онкологик касалликларга чалиниш хавфи ортиб бормоқда. Бунга соғлом турмуш тарзининг энг оддий қоидаларига риоя қилмаслик, хусусан, нотўри овқатланиш, таомланиш маданияти ва одобига зид турли зарарли одатларга ўрганиш кабилар сабаб бўлмоқда. Энг ёмони, бу ҳолат миллат генофондининг бузилишигача бўлган оғир ижтимоий муаммоларни келтириб чиқариши мумкин.

Соғлом турмуш тарзи турушчалик кенг маъненинг англатиб, жисмоний фаоллик, спорт бўлан шугулланиш, шунингдек, зарарли одатлар: яни гиёхвандлик, тамаки (носовой) чекиши, спиртли ичимлар истеъмолига қарши кураш каби тадбирларни қамраб олади. Хусусан, инсон организмига таъсири этувчи кўплаб омиллар ичига овқатланиш, айниқса, ўз вақтида ва мельёрида, зарур бўлганда эса пархезбон таомлар истеъмол қилиш етакчи аҳамиятга эга эканини ёдда тутиш лозим. Овқатланиш тиббий нутқати назардан ёш, тана тузилиши, иқлим, мабодо касаллик бўлса, унинг тури ва давридан келиб чиқиб хасталикнинг олдиши олиши учун турли хил тартиб ва таркибда тавсия этилади.

Дунёдаги етакчи илмий марказларда олиб борилган кузатувлар шуни кўрсатмоқдаки, кам ҳаракатланиш, юқори сифатли ун маҳсулотлари ва ҳайвон ёғидан тайёрланган таомлар ҳамда ширинликларни меъридан ортиқ та-новул қилиш юрак қон-томир, семизлик, юнда холестерин миқдорининг ошиши, юн босимининг кўтарилиши, миокард инфарктни, бош мияга юн қуилиши, қандли диабетга мойиллик түглишининг асосий сабаблари ҳисобланади.

Ушбу касалликлар эса меҳнат фаолияти сусайши, ҳаёт сифатининг ёмонашиси, ҳатто ўлим ҳолатларига олиб келиши мумкин. Ёғли ва углеводда бой таомларни меъридан ортиқ истеъмол қилиш танада оқисил ва моддалар алмашинувидаги мувозанатнинг бузилишига замин яратади. Шунингдек, сабзавот ва мевалар, кальцийга бой сут маҳсулотларини етарлича истеъмол

килмаслик натижасида витаминалар, макро ва микроэлементлар етишмаслиги юзага келади.

Тибиёт отаси Гиппократ ҳам бежизга: "Истеъмол қилаёттан таомингиз дори

вазифасини ўтасин, дорингиз таомдан иборат бўлсин", деб таъкидламаган. Лекин, XXI асрда келиб, илм-фарнинг мисли кўрилмаган даражада ривожланиши натижасида одамларнинг

Шукрки, ўй ўн иккى ой дастурхонидан мева-сабзавот ва турли кўкантлар аримайдиган заминда яшаймиз. Бизнинг вазифамиз – ёшимиз, касбимиз, ўй фасли ва соглигимиз ҳолатидан келиб чиқиб рационал овқатланиши ва жисмоний ҳаракатдан тўхтамаслик. Зоро, инсоннинг узоқ умр кўриши ва соглом ҳаёт кечириши ўз қўлида.

Зуҳриддин РАҲМОНОВ
/ Тошкент ҳақиқати /

Давоми. Бошланиши I-саҳифада

Зулфия мукофоти соҳибатларининг бугунги фаолияти хусусида кўп гапирилган. Негадир, биз у ҳақда гап бошлаганда факат ва фақат шоирлариниң эътироф этамиз. Вахоланки, мукофот бадиий ижоддан ташқари яна спорт, илм-фан, хунармандчилик ва

бўлсачи? Агар Зулфияхоним тирик бўлиб, бундай ҳолнинг устидан чиқиб колса, нима киларди? Бутун умрими ҳалолликка, покодомонликка, аёллик шаънини ҳимоя қилишга багишлаган шоирамиз яна қайтадан жон бермасиди? Мен бу саволларга жавоб беришдан кўркман. Даҳшат ичига қолган идроким хуяр-

ЮЗ БИЛАН ЮЗЛАШГАН ОНАХОН

Оққўргон туманинлик Сайдан ая Туратова бир аср ўзини кўриб, юз билан юзлашидилар. Уларнинг уруши йилларига тўғри келган машақатли ёшлик давлари ҳақида хотираларини тингласак, бугунги тинч, фарон турмушизига шукронатар айтамиз.

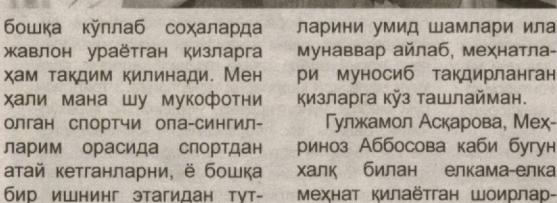
Сайдан ая турмуш ўртоги билан 52 йил баҳти ҳаёт кечириб, фарандларни Қайнар, Ҳасан-Хусан, Қумри ва Фотималарни вояга етказиши.

Онахон турмуш ўртоги оламдан ўтгандан кейин 41 йилдан бери махалламиз-

нинг маслаҳаттўйи бўлиб келмоқда. Ҳозирги кунда онахон 38 невара, 21 ҷевара ва 3 нафар эваранинг ардоқли бувижониси. Ҳаммамиз бу оиласа ҳавас қиласиз.

Пардабой ЭРГАШЕВ
Оққўргон тумани

ЗУЛФИЯНИНГ ҲАҚИҚАТЛАРИ

бошқа кўплаб соҳаларда жавлон ураётган қизларга ҳам таҳдим қилинади. Мен ҳали мана шу мукофотни олган спортича опа-сингилларим орасида спортдан атай кетгандарни, ё бошқа бир ишнинг этагидан тутгандарни учратмадим. Улар ҳамон янада ўқроп куч-гайрар билан меҳнат килаётir.

Мукофотни топшириш вақтида холисликка нисбатан турли қарашлар мавжуд. Ҳатто, айдан "Зулфия олиб бераман" деб қизларни алоҳида тайёрлайдиган кимсалар ҳам борлиги таҳмин қилинади. Бунга-ку ишонмаймиз, аммо рост

ларини умид шамлари ила мунаввар айлаб, меҳнатлари муносиб тақдирланган қизларга кўз ташдайман.

Гулжамол Аскарова, Мехризон Аббосова каби бугун ҳалқ билан елкама-елка меҳнат килаётган шоирларнинг фаoliyati, уларнинг фидойилигини кўриб, беихтиёр Зулфия изодларни ҳамон ўз ўйлида шахдам бораётir, деб қўяман ичмиди.

Мукофот таҳдимотига якин қолди. Бу йил вилоятининг энг қизлари унга ўз номзодларини қўйишган. Уларга омад тилаб, Мавлоно Румийнинг шу сўзларини тақрорлайман:

"Агар жонни изласанг, жонсан,
агар қонни изласанг, қонсан,
Агар нонни изласанг, нонсан,
сен нени изласанг, ўшанинг ўзисан."

Ният қилимас, бу йилги мукофотга сазоворлар ҳам Зулфия изидан бориб, шоирамиз шеърларидаги улуғвор покдомонликка мушарраф бўлсунлар.

Муҳаммад СИДДИҚ
/ Тошкент ҳақиқати /

"Пешонангдан ўпай десам, пешонанг йўқ..."

"Муҳташам" дөвр ортидаги 11-мактабгача таълим ташкилоти асосий иккى бинодан иборат. Ошхона ва омборхона алоҳида том остида.

– Шу ёрда 1990 йилдан бери ишлайди. Ман, – дейди 11-МТТ ҳўжалик ишлари мудири Заҳро Темирова. – Ростини айтишга мажбурман: 30 йил мобайнида бочгода на курилиш, на таъмирлаш бўлган. Энг охирги таъмидраган кўча тарафдаги деворга тўрт қатор гиштирилиб, омборхона ямалган, холос. Берилсаётган 20 банка бўёқ ҳовзани бўягани ҳам етмайди. Иложисиз ёнгил таъмирини ўз елкамизга олганимиз. Ёзги айвонларни бирига устун тирадасак, бири аганайман, деб кишини хавотирга солади...

Шундук йўл устидаги бочганинг ҳовлисini 5 дақиқа айлансангиз, ағбор аҳволни тушуниш учун етарли. Бочга ҳовлисида 30 йил ячонча бор. Шунинг иккитаси 45 градус бурчак остида кўйшайган алфозда. Бирининг мутлақа томири 5 дақиқа. Қайсиширвалоти «Профнастил» билан янгилайман томини...», деб қўпин кўнга бериб, ишонтирган гумдан бўлган. Яна бирининг тираги бўлмаса, аллақачонлар ағанаб тушган бўларди.

Хайрятки, бочгода табиий газ ва сув таъминоти ўз ўрнида. Нурафшон шаҳар мактаботида ташкилотига чиқмасликлари керак, – дейди 11-МТТ ҳамшираси Раја Йўлдошева. – Совуқ кунларда мутлақ. Шунинг учун болалар тубакдан фойдаланиша. Вахоланки, тубакдан фойдаланиши.

Хайрятки, бочгода табиий газ ва сув таъминоти ўз ўрнида. Нурафшон шаҳардаги 3-сектор ҳудудида жойлашган 11-мактабгача таъ-

лим ташкилотига Нурафшон шаҳар электр тармоқлари корхонаси ходимлари бирорвога бўлсада, қадам боссалар зиён қўймасди. Йўқса, ёзги айвон тепасида имримга мудраб турган симёч кимининг бушини ёриши турган гап. Худо денг, электр идораси ходимлари гуваҳи бу симёч турга турсин...

МТТ боз ошпази Саҳобат Ўринбоева таом тайёрлайдиган ошхона

Кўпкам келди. Сектор масъулларини, Нурафшон шаҳар мактабгача таълим бўйлами жамоасини полақзандоқлар саёлига тақтиф этамиз. Манзул ўша – Нурафшон шаҳри, «Чигирға» маҳалласи, «Тошкент йўли» кўчаси, 21-йчада 11-сонги давлат мактабгача таълим ташкилоти.

Худди мана шу бочганинг томини тўйлдириб, баҳор эпликнида оҳиста тегранадиган полақзандоқлар ҳадемай кўкпам шабнамига "қадаҳ тутади".

Стабек ИСРОИЛОВ
Шаҳобиддин НУРИДДИНОВ
олган суратлар

Давоми. Бошланиши I-саҳифада

Туризм
Маълумки, вилоятимиз туризмни ривожлантириши учун жуда кулаги худуди ҳисобланаб, туризмнинг барча ўйналишлари, логистика ва табиий иқлим хусусиятлари бўйича кўплаб имкониятларга эга.

Бугунги кунда вилоят Фавқулодда вазиятлар бошкармаси томонидан мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда туристик худудларда фавқулодда ҳолатларнинг олдини олиши ва ёнгин хавфсизлигини таъминлаш борасида жадал иш олиб борилмоқда.

САЙЁХЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК МУҲИМ

Вилоятнинг туризм салоҳигина янада ривожлантириш, саёлхоналар учун кулаги шарт-шароитлар, туристлар оқимини кўпкайтириш, шунингдек, туризм йўналишларида тадбиркорлик соҳасига аҳолини кенг жалб қилиш максадиди 2019 йил 31 декабрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "2019-2021 йилларда Тошкент вилоятидаги туризм соҳасини жадал ривожлантириш тўғрисида" гарори қабул қилинди. Ушбу қарорга кўра, вилоятнинг ўзига хос табиий худудлари –

– объектлар учун ишлаб чиқилган лойиҳа-смета хужожатлари фавқулодда ҳолатларнинг етадиган оқимни олиши ва ёнгинга карши талаблар асосида ишлаб чиқилган лойиҳа-смета хужожатларига киритилган хавфсизлик таъминлаш. Бўйича, оҳангарон, паркент, бўка, Чиноз, Зангигита туманлари ва Ангрен шаҳрини "Олтин ҳалқа" туризм концепцияси асосида ривожлантириш ҳамда янги туризм йўналишларидаги ташкилотларни ашади. Унга асосан, мазкур худуддаги обьектлар ва аҳоли турархойларининг ёнгин хавфсизлигини таъминлаш максадиди Чимён ва Юсуфхона кишлокларида 2 тадан, Янгиқўрон ва Бурмуло кишлокларида 1 тадан ёнгин учирин деполари курилиши режалаштирилган.

Мансур МИРЗАХОДЖАЕВ,
Тошкент вилояти
Фавқулодда вазиятлар бошкармаси
норматив-техник бўйим бошлиги

Бўйича кулаги курилиши режалаштирилган бино-иншоатларнинг хавфсизлигини таъминлаш борасида Фавқулодда вазиятлар вазирлигига ҳам бир катор вазифалар юклитдан. Жумладан:

– объектлар ва томоша-кузатув майдонларини жойлаштируви учун хавфсизлик ва ёнгига киритилган лойиҳа-смета хужожатларига киритилган хавфсизлик таъминлаш.

Мансур МИРЗАХОДЖАЕВ,
Тошкент вилояти
Фавқулодда вазиятлар бошкармаси
норматив-техник бўйим бошлиги

Молия муассасаларида

Камолиддин АТАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Тошкент
вилояти Баш бошқармаси
бошлиғи

"Mobil banking"
хизмати

"SMS banking"
хизмати

"Internet banking"
хизмати

"Reception"
хизмати

Хизматлар лицензияланган

Тошкент вилоятида 2019 йилда тижорат банклари томонидан барча йўналишларга жами
7 триллион 412 миллиард сўм миқдорида кредит маблағлари йўналтирилди.

26 минг 497 та тадбиркорлик субъектига эса **3 триллион 420 миллиард сўм** кредитлар ажратилди. Тижорат банклари филиалларининг кредит кўйилмалари колдиги эса йил бошига нисбатан
14 фойзга ошиб, 13 триллион 556 миллиард сўмни ташкил этди.

Мижоз шиончи БАРҚАРОР ФАОЛИЯТ МЕЗОНИ

Маълумки, 2017 – 2021 йилларда Узбекистон Республикасининг ривожлантиришингин бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегигиси юртимиз тараққиётӣ, аҳоли фаровонлигини бутунлай янги босичга олиб чиқишга қаратилган дастурий ҳужжат бўлаб, унда белгилаб берилган устувор йўналишлар, хусусан, иктисадийнинг ривожлантириш, эркинлаштириш ва тартиба солиш масалалари банк-молия тизими зиммасига ҳам жуда катта масъулият юклади.

Шу асосда кейинги иккى йил давомида мижозлар куплайлик яратиш ва молиявий хизматлар оммаболлигини ошириш борасида вилоятимизда бир катор янгиликлар жорӣ этилди.

Жумладан, аҳоли ва мижозларнинг тижорат банкларига эмрин-эрик, яъни, шахсни тасдиқловчи ҳужжатлариз кириб-чиқиши таъминланади. Вилоятдаги мавжуд тижорат банклари филиалларда мижозларни кутиб олиши ва маслаҳатлар бериш ташкил этилб, бўйинчалилар мижозлар билан беъосита ишловни "ресепслари" фАОЛИЯТИга йўлга кўйилди.

Шунингдек, сўнгги йилларда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тўғрисида"ти, "Банклар ва биржанинг тартибига ошириш"и ва "Тўловлар ва тўлов тизими тўғрисида"ти янги таҳрирга қўнунларни амалиётта татбиқ этиш бўйича Марказий банкнинг вилоят Баш бошқармаси томонидан кўлмали ишлар аширилди. Хусусан, мазкур қўнунларнинг мөхиятини тижорат банклари ходимларига, шунингдек, аҳоли ва тадбиркорлик субъекtlарiga етказилишини таъминлаш мақсадида Баш бошқарма мутасаддилари худудларга чиқиб, мулоқот ва давра субҳатларга ўтказиши. Субҳатларда аҳолининг молиявий садохонлигини ошириш, тадбиркорлик билан шугулланиши учун яратилган кулаликлар тушунирилди. Шу максадда ташкил этилган "Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мажхумаси ҳуздурдиги Тадбиркорлик фАОЛИЯТИ"ни ривожлантириши кўллаб-куватлашади. Давлат жамгармаси "нинг кафиллиги ва компенсацияси орқали ўтган йил вилоятдаги мавжуд тижорат банклари томонидан жами 199 та лойҳага 368,87 миллиард сўм кредит маблағлари ажратилди. Шундан 82 та лойҳага 164,24 миллиард сўм кредит маблағлари ажратилган бўлса, 117 та лойҳага 204,63 миллиард сўм компенсация маблағлари тўлб берилиди.

Аҳолига имтиёзлар асосида ипотека ҳамда истеъмол кредитлари бериш тартиблари соддалаштирилди. Жисмоний шахсларга сөнгдари, автокредит ва микроқарз каби молиявий хизматлар тақлиф этиш кўлами сезиларни даражада кенгайди. Масофадан турли маълумот берадиган ва тўловларни амалга ошириш имконини яратувчи банкларнинг мобилий ҳамда "Internet banking", "Mobil banking", "SMS-banking" каби хизматлардан фойдаланиши ҳам мижозларни ўтасиди оммалашди.

Фойлият олиб бораётган 14 та тижорат банки

ва уларнинг 77 та филиали мижозларга яратилган ана шундай имкониятлардан са м а р а л и фойдаланиб, аҳолининг банкларга бўлган ишончини мустаҳкамламоқда.

"Ҳар бир оила – тадбиркор" дастури доирасидаги **15 минг 861 та лойҳага 427,9 миллиард сўм, "Yoshlar – kelajagimiz" дастури асосида 123 миллиард сўм** миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилди. Энг асосиши, ушбу кредитлар ҳисобига фуқаролар иш билан таъминланди.

Утган йилда банк инфратузилмасини янада кенгайтириш максадида аҳоли ва сайдуллар гавжум ҳамда чекка худудларда 10 та янги замонавий банк хизматлари фАОЛИЯТИ йўлга кўйилди. 2020 йил мобайнида эса 25 та янги, замонавий банк хизматлари очилиши, режалаштирилмоқда. Шунингдек, 21 та куну тун ишлайдиган автоматлаштирилган валюта айирбошлаш шахобчаси, хорижий валютани нақдаштируви 2 та банкомат иш бошлади. Имконияти чекланган фуқароларнинг банк болалари қийинчиликисиз киришлари учун ҳам кулял шароитлар яратилди.

Бундай тизимли ишлардан кўзланган мақсад, албатта, аввало – мижоз ишончини қозониши. Бу ишонч банклар томонидан ажратилёттандан кредитлар хажмининг ортицида ҳам ўз аксии топалти. Хусусан, ўтган йилга нисбатан кредитлар жамни 127 фойзи ошиди. Уларни соҳалар бўйича таҳлил этсан, 718,1 миллиард сўм саноат, 648,3 миллиард сўм қишлоқ ҳўжалиги, 544,2 миллиард сўм савдо, этишига 31,8 миллион, хориждан наслли чорва моллари олиб келиш ва гўшт маҳсулотларини кайта ишланиши назарда тутиви 30 та лойҳага 12,5 миллиард, совутичи сиймилар ташкил этиши учун эса 5 та лойҳага 3 миллиард АҚШ долларидан зиёд маблағ ажратилди.

Юртимизда юз берабёттан янгилиниша ўзгаришлар, барча тизимларни қамраб олёттанд испоҳтлар жараёнда аҳолининг иктиомий муҳофазага муҳтоз қўлламини ҳар томонлама кўллаб-куватлашаш банклар зиммасига ҳам жуда катта масъулият юкламида. Ана шу таъландан келиб чиқдан холда ёш оиласар, эски уйларда яшовни ёки ўй-жой шароитларни яхшилашга эхтиёйманд фуқароларни имтиёзли кредитлар билан кўллаб-куватлашаша бирламчи эътибор қаратаплизмис. Хусусан, банкларимиз томонидан иктиомий дастурлар доирасидаги 232 та лойҳага 1 триллион 496,6 миллиард сўм маблағ ажратилди. Аҳолининг арzon ўй-жойлар харид қилиши учун 1 минг 965 нафар фуқарога 281,7 миллиард сўм ипотека кредитлари, кўп қа-

хонада Хитой давлати технологияси асосида мебель ишлаб чиқарилагати.

Парент тумани, "Шампань" маҳалласида истиқомат қўлчунчи Зафар Худоёр овга паррандачилик билан шуғулланиш учун АТБ "Ўзсаноатқурилиш банк"нинг Тошкент вилояти Амалиёт бўлуми томонидан 74,2 миллиард сўм миқдорида имтиёзли кредит берилтигач, ёш тадбиркор оила азоларни иш билан таъминланди. Бундан ташкил, 162 нафар фуқарога меҳмон ўйлари ташкил этиши АТБ "Микрофредитбанк" филиаллари томонидан 4,2 миллиард сўм имтиёзли кредитлар ажратилтигач, 167 та янги иш ўрини яратилганини таъминлашди.

"Обод қишлоқ", "Обод қаҳалла" дастурлари доирасидаги 33 та лойҳага банклар томонидан 7,9 миллиард сўм: шундан ҳаммомлар ва хизмат кўрсатишлари ташкил қилишга қаратилган 13 та лойҳага 4,9 миллиард сўм, минимаркетлар куриш учун эса 20 та лойҳага 3 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилди.

Мухтасар айтганда, юртимизда амалга оширилёттанд буғунги янгилиниша ўзгаришлар даврида, айниқса, миллӣ иктисадийётимиз ривожлантиришади. Банк-молия тизимининг алоҳида ўри бор. Президентимиз Олий Мажлисга Мурожаатномасидан "2020 йилдан бошлаб ҳар бир банкда кенг кўлламли трансформация дастури амалга оширилади. Бу борада банкларимизнинг капитал, ресурс базаси ва даромадларини ошириши алоҳида эътиборимиз марказида бўлади.

Банк тизимида тадбиркорларни кўллаб-куватлашдиган "лойҳалар фабрикаси" фАОЛИЯТИни йўлга қўйишмиз лозим.

Банкларимиз ҳалиқаро молия бозорларига чиқиб, арzon ва узоқ муддатли ресурслар олиб келиши зарур. Милити банк ва Ипотека банк бу йил ўз еврономларини чиқарини мақсадга мувофиқиди.

Банк соҳасидаги испоҳтларининг асосий мақсади – тижорат банкларини мижоз изшилашга ўргатишдан иборат.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Олий Мажлисга Мурожаатномасидан

умумий оқатланиш ва машиий хизмат, 400,8 миллиард сўм қишлоши, 185,6 миллиард сўм транспорт ва алқа сингари муҳим тармоқларни ривожлантириш учун йўнайтирилди. 1 триллион 920 миллиард сўмдан ортиқ маблағ эса жисмоний шахсларга таълим, ипотека ва бошқа истеъмол кредитлари таъкидлана берилди.

Сир эмаски, вилоятимизда этиширилган мева ва сабзавотлар нафақат юртимизда, балки чет элларда ҳам ниҳоятда харидорига ҳисобланади. Шу боис, агарар секторни молиявий жиҳаддан кўллаб-куватлашга алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Хусусан, озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш учун ҳалқаро молия ташкилотларининг кредит маблағларини фаол жалб этиб, 63 та лойҳага 47,5 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ йўналтирилди. Жумладан, 28 та замонавий иссиқигона ташкил

ватли ўй-жойларни жорӣ ва капитал таъмирилаш учун 107 та хусусий ўй-жой мулқдорлари ширкатига 34,3 миллиард сўм миқдорида кредит маблағларни берилди. Шунингдек, вилоятдаги кўп қаватли ўйларнинг 2 минг 283 та хонадонига иккى контури қонсулар ўтасиди учун 21 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилди.

Банклар томонидан банджалини таъмирилаш максадида ҳам сезиларни ишлар қилинмоқда. Хусусан, "Ҳар бир оила – тадбиркор" дастури доирасидаги 15 минг 861 та лойҳага 427,9 миллиард сўм, "Yoshlar – kelajagimiz" дастури асосида 123 миллиард сўм миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилтигач, энг асосиши, ушбу кредитлар ҳисобига фуқаролар иш билан таъминланди.

Мисол кеттирасан. Зангиота туманинаги "Нормуҳаммад ота" хусусий корхонасига "Yoshlar – kelajagimiz" дастури асосида АТ "Халқ банки"нинг туман филиали томонидан 1 миллиард сўм имтиёзли кредит берилган эди. Айни пайтада ушбу кор-

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳрири компьютер марказида терилди ва Тоҳир Махмудхўжаев томонидан саҳифаланди.

Навбатчи мухаррир
Кумуш ЭГАМБЕРДИЕВА
Назоратчи мусахих
Аллома АЗИЗОВА
Навбатчи
Мансур ҲИММАТОВ

